

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC80 (82)

ISSN 1857-7059

ГОДИШЕН ЗБОРНИК

2018

YEARBOOK

2018

ГОДИНА 9
БРОЈ 12

VOLUME IX
NO 12

GOCE DELCEV UNIVERSITY - STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ГОДИШЕН ЗБОРНИК
2018
YEARBOOK

ГОДИНА 9
БР. 12

VOLUME IX
NO 12

GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

ГОДИШЕН ЗБОРНИК ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

За издавачот:

вонр. проф. Драгана Кузмановска

Издавачки совет

проф. д-р Блажо Боев

проф. д-р Лилјана Колева-Гудева

проф. д-р Виолета Димова

вонр. проф. Драгана Кузмановска

проф. д-р Луси Караниколова -Чочоровска

проф. д-р Светлана Јакимовска

доц. д-р Ева Горѓиевска

Редакциски одбор

- проф. д-р Ралф Хајмрат – Универзитет од Малта, Малта
проф. д-р Нецати Демир – Универзитет од Гази, Турција
проф. д-р Ридван Цанин – Универзитет од Едрене, Турција
проф. д-р Стана Смиљковиќ – Универзитет од Ниш, Србија
проф. д-р Тан Ван Тон Та – Универзитет Париз Ест, Франција
проф. д-р Карин Руке Бритен – Универзитет Париз 7 - Дени Дидро, Франција
проф. д-р Роналд Шејфер – Универзитет од Пенсилванија, САД
проф. д-р Кристина Кона – Хеленски Американски Универзитет, Грција
проф. д-р Златко Крамариќ – Универзитет Јосип Јурај Штросмаер, Хрватска
проф. д-р Борјана Просев-Оливер – Универзитет во Загреб, Хрватска
проф. д-р Татјана Ѓуришиќ-Бекановиќ – Универзитет на Црна Гора, Црна Гора
проф. д-р Рајка Глушица – Универзитет на Црна Гора, Црна Гора
доц. д-р Марија Тодорова – Баптистички Универзитет од Хонг Конг, Кина
доц. д-р Зоран Поповски – Институт за образование на Хонг Конг, Кина
проф. д-р Елена Андонова – Универзитет „Неофит Рилски“, Бугарија
м-р Диана Мистреану – Универзитет од Луксембург, Луксембург
проф. д-р Зузана Буракова – Универзитет „Павол Јозев Сафарик“, Словачка
доц. д-р Наташа Поповиќ – Универзитет во Нови Сад, Србија
проф. д-р Светлана Јакимовска, доц. д-р Марија Кукубајска, проф. д-р Луси Караниколова-Чочоровска, доц. д-р Ева Горѓиевска, проф. д-р Махмут Челик,
проф. д-р Јованка Денкова, доц. д-р Даринка Маролова, доц. д-р Весна Коцева, виш лектор м-р Снежана Кирова, лектор м-р Наталија Поп-Зариева, лектор м-р Надица Негриева, лектор м-р Марија Крстева

Главен уредник

проф. д-р Светлана Јакимовска

Одговорен уредник

доц. д-р Ева Горѓиевска

Јазично уредување

Лилјана Јовановска

(македонски јазик)

лектор м-р Биљана Петковска, лектор м-р Крсте Илиев, лектор м-р Драган Донеv
(англиски јазик)

Техничко уредување

Славе Димитров, Благој Михов

Редакција и администрација

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Филолошки факултет

ул. „Крсте Мисирков“ 10-А п. факс 201, 2000 Штип Р. Македонија

**YEARBOOK
FACULTY OF PHILOLOGY**

For the publisher:

Ass. Prof. Dragana Kuzmanovska, PhD

Editorial board

Prof. Blazo Boev, PhD

Prof. Liljana Koleva-Gudeva, PhD

Prof. Violeta Dimova, PhD

Ass. Prof. Dragana Kuzmanovska, PhD

Prof. Lusi Karanikolova-Cocorovska, PhD

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD

Ass. Prof. Eva Gjorgjievska

Editorial staff

Prof. Ralf Heimrath, PhD — University of Malta, Malta

Prof. Necati Demir, PhD— University of Gazi, Turkey

Prof. Ridvan Canım, PhD— University of Edrene, Turkey

Prof. Stana Smiljkovic, PhD— University of Nis, Serbia

Prof. Thanh-Vân Ton-That, PhD— University Paris Est, France

Prof. Karine Rouquet-Brutin PhD — University Paris 7 – Denis Diderot, France

Prof. Ronald Shafer— University of Pennsylvania, USA

Prof. Christina Kkona, PhD— Hellenic American University, Greece

Prof. Zlatko Kramaric, PhD— University Josip Juraj Strosmaer, Croatia

Prof. Borjana Prosev – Oliver, PhD— University of Zagreb, Croatia

Prof. Tatjana Gurisik- Bekanovic, PhD— University of Montenegro, Montenegro

Prof. Rajka Glusica, PhD— University of Montenegro, Montenegro

Ass. Prof. Marija Todorova, PhD— Baptist University of Hong Kong, China

Ass. Prof. Zoran Popovski, PhD— Institute of education, Hong Kong, China

Prof. Elena Andonova, PhD— University Neoflt Rilski, Bulgaria

Diana Mistreanu, MA— University of Luxemburg, Luxemburg

Prof. Zuzana Barakova, PhD— University Pavol Joseph Safarik, Slovakia

Ass. Prof. Natasa Popovik, PhD— University of Novi Sad, Serbia

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD, Ass. Prof. Marija Kukubajska, PhD, Prof. Lusi Karanikolova-Cocorovska, PhD, Ass. Prof. Eva Gjorgjievska, PhD, Prof. Mahmut Celik, PhD, Prof. Jovanka Denkova, PhD, Ass. Prof. Darinka Marolova, PhD, Ass. Prof. Vesna Koceva, PhD, lecturer Snezana Kirova, MA, lecturer Natalija Pop-Zarieva, MA, lecturer Nadica Negrievska, MA, lecturer Marija Krsteva, MA

Editor in chief

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD

Managing editor

Ass. Prof. Eva Gjorgjievska, PhD

Language editor

Liljana Jovanovska

(Macedonian language)

lecturer Biljana Petkovska, lecturer Krste Iliev, lecturer Dragan Donev

(English language)

Technical editor

Slave Dimitrov, Blagoj Mihov

Address of editorial office

Goce Delchev University

Faculty of Philology

Krste Misirkov b.b., PO box 201 2000 Stip, Republic of Macedonia

СОДРЖИНА CONTENTS

----- ЈАЗИК

Марија Леонтиќ

ГРАМАТИЧКАТА КАТЕГОРИЈА ПАДЕЖ ВО ТУРСКИОТ
ЈАЗИК И НЕГОВО ПРЕДАВАЊЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Marija Leontik

THE CASES IN TURKISH LANGUAGE AND THEIR TRANSLATION

EQUIVALENTS IN MACEDONIAN LANGUAGE 9

Марија Соколова

АСОЦИЈАТИВНОТО ПОЛЕ НА СТИМУЛУСОТ ГЛУП ВО
АСОЦИЈАТИВНИТЕ РЕЧНИЦИ НА МАКЕДОНСКИОТ, СРПСКИОТ,
БУГАРСКИОТ И РУСКИОТ ЈАЗИК

Marija Sokolova

THE ASSOCIATIVE FIELD OF THE STIMULUS STUPID IN THE
ASSOCIATIVE DICTIONARIES OF THE MACEDONIAN, SERBIAN,
BULGARIAN AND RUSSIAN LANGUAGES 17

----- КНИЖЕВНОСТ

Krste Iliev, Natalija Pop Zarieva, Dragan Donev

SOME COMMON TRAITS SHARED BY ENGLISH RENAISSANCE

REVENGE TRAGEDIES 25

Славчо Ковилоски

КНИЖЕВНОТО И ИСТОРИСКОТО ЗА СИРМА ВОЈВОДА

Slavcho Koviloski

THE LITERARY AND HISTORICAL WORKS ABOUT SIRMA VOIVODA 33

Ранко Младеноски

РАСКАЗИ НА ЕТГАР КЕРЕТ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

Ranko Mladenoski

STORIES BY ETGAR KERET IN MACEDONIAN 43

Ева Ѓорѓиевска

РАЗВОЈНИТЕ ФАЗИ НА СРЕДНОВЕКОВНАТА ИТАЛИЈАНСКА ПОЕЗИЈА

Eva Gjorgjievska

THE DEVELOPMENT OF THE ITALIAN MIDDLE AGES POETRY 49

Фатмире Вејсели

ИНТЕРСУБЈЕКТИВНА АНАЛИЗА ВО ДРАМАТА НА
МАРИЛУИЗЕ ФЛАЈСЕР „ЧИСТИЛИШТЕ ВО ИНГОЛШТАТ“

Fatmire Vejseli

INTER-SUBJECTIVE ANALYSIS BETWEEN MOTHER AND SON

IN MARILUISE FLEISSER'S PLAY: THE PURGATORY IN INGOLSTADT 57

Krste Iliev, Natalija Pop Zarieva, Dragan Donev

ATTITUDES TO POETRY IN THE ANTIQUITY AND TO DRAMATIC

POETRY IN RENAISSANCE ENGLAND 65

Ивана Котева, Махмут Челик

ДОАЈЕНОТ НА ТУРСКАТА КНИЖЕВНОСТ ВО МАКЕДОНИЈА
– ИЛХАМИ ЕМИН

Ivana Koteva, Mahmut Celik

THE DOYEN OF TURKISH LITERATURE IN REPUBLIC OF
MACEDONIA- ILHAMI EMIN

75

----- МЕТОДИКА

Biljana Ivanova, Snezana Kirova, Dragana Kuzmanovska, Marica Tasevska

INVESTIGATION OF INSTRUMENTAL AND INTEGRATIVE MOTIVATION OF
LEARNING SECOND/FOREIGN LANGUAGE IN MACEDONIA

85

Марија Тодорова

МНОГУЈАЗИЧЕН НАСТАВНИК

Marija Todorova

MULTILINGUAL TEACHER

95

Марица Тасевска

МЕСТОТО И УЛОГА НА ВЕШТИНАТА ЗБОРУВАЊЕ НИЗ
НАСТАВНИТЕ МЕТОДИ

Marica Tasevska

THE PLACE AND THE ROLE OF THE SPEAKING SKILL IN
THE METHODS OF TEACHING

101

Марица Тасевска, Адријана Хаџи-Николова, Драган Донеv
МОТИВАЦИЈАТА КАКО КЛУЧЕН ФАКТОР ЗА ИЗУЧУВАЊЕ
НА ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК КАЈ УЧЕНИЦИТЕ ОД
СРЕДНО ГИМНАЗИСКО ОБРАЗОВАНИЕ

Marica Tasevska, Adrijana Hadzi-Nikolova, Dragan Donev

MOTIVATION AS A KEY FACTOR FOR LEARNING GERMAN
LANGUAGE BY THE STUDENTS OF HIGH SCHOOL

109

----- ПРЕВЕДУВАЊЕ

Даринка Маролова

КУЛТУРНОСПЕЦИФИЧНИ ФЕНОМЕНИ ВО
ИНТЕРЛИНГВАЛНАТА КОМУНИКАЦИЈА
(ГЕРМАНСКИ–МАКЕДОНСКИ, МАКЕДОНСКИ–ГЕРМАНСКИ)

Darinka Marolova

CULTURE-SPECIFIC FENOMENA IN THE INTERLINGUAL COUNICATION
(GERMAN-MACEDONIAN, MACEDONIAN-GERMAN)

119

Драган Донеv, Марица Тасевска, Крсте Илиев

ВЛИЈАНИЕТО НА КУЛТУРОЛОШКИТЕ ОСОБЕНОСТИ ВРЗ
ПРОЦЕСОТ НА ПРЕВЕДУВАЊЕ

Dragan Donev, Marica Tasevska, Krste Iliev

CULTURAL IMPLICATIONS IN THE PROCESS OF TRANSLATION

129

----- *КУЛТУРА*

Marija Krsteva, Dragan Donev, Krste Plev
NEW MEDIA CONTENT – MEME 135

----- *ПРИКАЗИ*

Људмил Спасов, Ирина Петровска
„АКАДЕМСКО ПИШУВАЊЕ 1“ ОД АВТОРКИТЕ ВИОЛЕТА
ЈАНУШЕВА И БИСЕРА К. СТОЈЧЕВСКА 141

„АКАДЕМСКО ПИШУВАЊЕ 1“ ОД АВТОРКИТЕ ВИОЛЕТА ЈАНУШЕВА И БИСЕРА К. СТОЈЧЕВСКА

Људмил Спасов¹, Ирина Петровска²

¹Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Република Македонија
ljspasov@ukim.edu.mk

²Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Македонија
irina.petrovska@yahoo.com

Апстракт: Во овој текст се претставува учебникот „Академско пишување 1“ од авторките Виолета Јанушева и Бисера Костадиновска-Стојчевска. Ова е прво издание на учебникот, наменет за студентите што го слушаат предметот *Академско пишување* во текот на своите студии. Во текстот, акцентот се става на претставување на структурата на учебникот, на неговата важност, како и на неговиот придонес за подобрување и унапредување на писменото изразување на студентите.

Клучни зборови: *учебник, академско пишување, писмено изразување.*

ACADEMIC WRITING 1 BY VIOLETA JANUSHEVA AND BISERA K. STOJCHEVSKA

Ljudmil Spasov¹, Irina Petrovska²

¹Univeristy “Ss. Cyril and Methodius”, Republic of Macedonia
ljspasov@ukim.edu.mk

² University “St. Kliment Ohridski”, Republic of Macedonia
irina.petrovska@yahoo.com

Abstract: This text is a review of the course book *Akademsko pishuvanje 1* [Academic writing 1] by the authors Violeta Janusheva and Bisera Kostadinovska- Stojchevska. This is the first edition of the course book and it is dedicated for the students that have the teaching subject Academic Writing in their studies. The text highlights the structure of the course book, its relevance and its contribution to the improvement and promoting of the students’ written expression.

Key words: *course book, academic writing, written expression.*

Имајќи предвид дека наставниот предмет *Академско пишување* станува дел од студиските програми на сите високообразовни институции во сите циклуси на образованието, како и дека во досегашните истражувања на авторките се констатирани недоволни компетенции на студентите во однос на пишаниот израз, повеќе од очигледна е потребата од постоење на учебник од овој вид. Учебникот излезе од печат во 2017 година во издание на Универзитетот „Св. Климент

Охридски“, Педагошки факултет во Битола. Текстот ги воведува студентите во основите на академското пишување и ги запознава со структурата на петпараграфскиот есеј, како основна форма од која се поаѓа при пишувањето есеј, како и со сите неопходни елементи на процесот на пишување. На овој начин, студентите ги следат фазите во пишувањето есеј, почнувајќи од најмалата структурна единица – параграфот – до целосната верзија на есејот и практично се оспособуваат да напишат есеј според сите правила за почитување на интелектуалната сопственост, а истовремено го култивираат сопственото писмено изразување.

Текстот содржи 90 страници (компјутерски обработен текст, со проред 1, фонт Times New Roman, големина на буквите 12). Текстот е составен од: содржина, предговор, 10 дела и користена литература.

Во првиот дел, *Избор и формулација на тема*, авторките се задржуваат на објаснување на основното прашање при пишувањето, а тоа е избор и формулација на темата. Покрај деталното објаснување, во овој дел е наведен предлог-модел за избор и формулација на темата, а тоа, во голема мера, им помага на студентите успешно да се воведат во она што претставува основа за натамошен развој на идеите.

Имајќи предвид дека темата и тезата не се идентични поими и дека тие треба да се разграничуваат при пишувањето есеј, во вториот дел, *Избор и формулација на теза*, авторките ја нагласуваат оваа разлика и ја покажуваат преку конкретни примери. Во овој дел, авторките, исто така, наведуваат предлог-модел што има за цел да им помогне на студентите во избор и успешна формулација на тезата.

Од гледна точка на фактот дека во секој процес на пишување од големо значење е и мотивот, во третиот дел, *Мотив*, авторките го определуваат овој поим како интелектуален контекст што ги поврзува темата и тезата и што ги покажува причините поради кои за одредена тема се јавува потреба од натамошна елаборација.

Четвртиот дел, *Јазик и стил*, се надоврзува на претходните делови и укажува на важноста од употребата на прецизен јазик и стил при пишувањето есеј. Во овој дел се наведуваат голем број насоки во однос на јазикот, стилот, должината на речениците, употребата на пасивни форми, употребата на одредени зборови што на исказот му даваат сосема друго значење, како и употребата на поврзувачки зборови со цел да се обезбеди кохезија и кохеренција на мислите.

Делот *Публика и цел* е петти дел и во него авторките покажуваат дека начинот на презентација на информациите во есејот, во голема мера, е определен од потенцијалната публика, односно од потенцијалните читатели. Според публиката, се определуваат јазикот и стилот на есејот. Целта ги воведува студентите во важноста на намерата на пишувачот.

Во шестиот дел, *Тон и став*, авторките ги разграничуваат овие два поима, што често неоправдано се заменуваат меѓу себе. Тонот се определува како емоционална поставеност на пишувачот кон една појава или проблем. Ставот, пак, се поврзува со аргументите и со тоа дали пишувачот ја брани афирмативната или негативната алтернатива на тезата.

Седмиот дел, *Кохеренција*, ги воведува студентите во основните правила што ја обезбедуваат кохеренцијата на есејот. Кохеренцијата придонесува за единството на текстот, затоа што зборовите, фразите, речениците и параграфите се држат заедно и се поврзани едни со други во една смисловна целина. Понатаму, се определуваат видовите кохеренција и се наведуваат голем број техники, како и транзициски сигнали за да се направи текстот колку што е можно покохерентен.

Осмиот дел, *Параграф*, се однесува на најмалата структурна единица од есејот, параграфот, и дава низа корисни информации за неговата структура и за начинот на

пишување. Во овој дел се објаснуваат сите параграфи на есејот, воведниот, трите параграфи на телото и завршниот параграф, како и нивната структура.

Во деветтиот дел, *Плагијат*, студентите се запознаваат со поимот плагијат и со начините за почитување на интелектуалната сопственост и методолошките стандарди. Земен е предвид стилот на Американската психолошка асоцијација и покажани се неколку најчесто употребувани примери за цитирање на изворите.

Десеттиот и последен дел, *Парафраза*, ги воведува студентите во основите на парафразирањето, што е важен елемент од пишувањето есеј.

Идејата за текстот целосно произлегува од согледаните пропусти при пишувањето есеј во наставната практика и од истражувањата на авторките што покажуваат голем број слабости во писменото изразување на студентите, недоволна вклученост на наставниците во поучување за оваа особено значајна област, како и недоволно знаење за улогата на петпараграфскиот есеј во процесот на оспособување на студентите за квалитетен пишан израз. Консултирани се и истражувањата од оваа област во англиската и американската литература. Ако се земе предвид фактот дека подобрувањето и култивирањето на писменото изразување на студентите е императив на секој наставно-образовен процес, како и фактот дека овој учебник е меѓу првите што се занимава со овој проблем, станува јасно дека со учебникот се пополнува една голема празнина во областа на писменото изразување на студентите. Во оваа смисла, понудените содржини покажуваат голем степен на оригиналност, особено во понудените предлог-модел, како и во текстовите предвидени за вежби.

Овој текст се одликува со јасни и значајни методичко-дидактички вредности. Содржините на текстот се јасно и системски образложени, што значи следени се принципот на постапност и принципот на изложување од поедноставно кон посложено, а тоа им овозможува на студентите да се воведат во вештините за пишување и да се оспособат за создавање на квалитетен, креативен и кохерентен академски пишан израз. Особена методичко-дидактичка вредност се согледува во текстовите предвидени за вежби. Текстовите се внимателно избрани и се во функција на секој од деловите на кој се однесуваат, а важен е нивниот придонес во практичното оспособување на студентите да ги применуваат знаењата стекнати во процесот на поучување. Во најголем број од текстовите се присутни задачи што го нагласуваат активното учество на студентите во наставната практика и го развиваат нивното логичко, креативно и критичко размислување. Исто така, во поголем број задачи се бара ангажирање на повисоките мисловни процеси, анализа, синтеза и вреднување, што на текстот му дава уште поголема методичко-дидактичка вредност.

Користената литература опфаќа 2 извори на кирилица, 40 на латиница, како и 25 извори од кои се ексерпирани одделни сегменти и е целосно соодветна на содржините во текстот.

Терминологијата користена во учебникот се надоврзува на општоприфатената термилошка лексика во македонскиот јазик. Јазикот и стилот се одликуваат со карактеристиките на научно-учебничкиот потстил. Текстот со одликува со висок степен на кохерентност што им овозможува на студентите да го следат текот на мислата и полесно да ги усвојуваат елаборираните содржини.

Со учебникот *Академско пишување 1* се прават пионерски чекори во областа на оспособувањето на студентите во РМ за афирмација и промоција на сопствениот пишан израз, а тоа, несомнено, ја зголемува неговата актуелност и важност. Текстот се одликува со сите карактеристики на научно-учебничкиот потстил, што значи дека содржината е елаборирана на начин разбирлив за студентите. Поради неговите методичко-дидактички вредности, текстот може да им користи на наставниците од основно и од средно образование што предаваат Македонски јазик, зашто во тие

учебници воопшто не постојат информации или содржини што се однесуваат на петпараграфскиот есеј или на одделни негови структурни елементи, а општо е познато дека при полагање на државната матура една од задачите е пишувањето есеј.